

Remissvar

Dnr 94/2021

2021-11-12

Kontakt:

Lennart Karlsson
lennart.karlsson@srf.nu

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Synskadades Riksförbunds yttrande över departementsskrivelsen Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Dnr A2021/01723

Synskadades Riksförbund har med intresse mottagit departementsskrivelsen som remissinstans. Synskadades Riksförbund är landets ledande företrädare för personer med synnedsättningar och vi lämnar härmed våra synpunkter.

Sammanfattningsvis vill vi anföra följande:

- Analyser saknas av hur personer som står längre ifrån arbetsmarknaden påverkas av reformeringen och de förslag som läggs.
- Det framgår inte hur upphandlade insatser och ersättningssystemen kan tillgodose mer komplexa behov hos bland andra arbetssökande med synnedsättning.
- Risk finns för att resursöverföring till den nya insatsen, förmedlingsinsatser, minskar möjligheterna för ett adekvat stöd åt synskadade som behöver mer specifika insatser.

Promemorian behandlar i huvudsak lagförslag som följer av att mer av den operativa delen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten successivt föreslås övergå till fristående aktörer. Det antas bidra till de arbetsmarknadspolitiska målen om bättre matchning och minskad arbetslöshet. Hur dessa samband ser ut beskrivs dock inte i departementsskrivelsen. Vi hade velat se ett fokus på hur de personer som idag står längst ifrån arbetsmarknaden kan få ett stärkt stöd.

Långtidsarbetslösheten ökar i pandemins spår och en stor andel av de långtidsarbetslösa är personer med funktionsnedsättningar. Bland Synskadades Riksförbunds medlemmar står idag cirka 50 procent utanför arbetsmarknaden. Tidigare hade Arbetsförmedlingen ett uttalat uppdrag att fokusera särskilt på dessa grupper, men det perspektivet finns inte i departementsskrivelsen. Vi saknar analyser av hur behoven ser ut av arbetsmarknadspolitiskt stöd i olika målgrupper och i olika delar av landet, liksom vilka faktorer som hittills visat sig leda till arbete. Det menar vi bör ligga till grund för reformeringen och de lagförslag som hänger samman med den.

För personer med synnedsättningar kan vägen till arbete vara lång och kräva olika typer av insatser. En av de viktigaste är att stärka den arbetsinriktade rehabiliteringen och få den att hänga ihop med andra åtgärder. I promemorian betonas vikten av att kunna ställa tydligare kvalitetskrav på leverantörerna, vilket vi välkomnar. Det framgår dock inte hur mer komplexa behov hos arbetssökande ska kunna tillgodoses. Vår erfarenhet är att god kännedom om målgruppens förutsättningar, individuellt anpassat stöd och en stabil kontakt med den sökande över tid är viktiga framgångsfaktorer. Uppdragen till leverantörer och ersättningsystemen behöver utformas därefter, om fler synskadade ska kunna närma sig arbetsmarknaden. Vi ser inte hur det kan tillgodoses med de förslag som nu läggs.

Tonvikten ligger istället på de personer som står närmare arbetsmarknaden. En ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, presenteras. Det beskrivs som en bred insats, där fristående aktörer förväntas bidra till i första hand en bättre matchning på arbetsmarknaden. Vår bedömning är att personer som är blinda eller har svårare synnedbättring i relativt liten grad kan få nytta av sådana tjänster. Gruppen är liten och har specifika behov, som blir svåra att tillgodose inom ramen för breda förmedlingsinsatser. Vi utgår ifrån att de nya matchningstjänsterna ska finansieras via anslag till arbetsmarknadspolitiska program. Om anslaget inte höjs finns risk för att resurserna i motsvarande grad minskar till stöd för personer som står längre från arbetsmarknaden. En sådan omfördelning vore mycket olycklig. Det skulle försvaga möjligheterna till ett adekvat stöd för personer med synnedbättring.

Med vänlig hälsning

Per Wictorsson, intressepolitisk chef
Synskadades Riksförbund